

LHL**Landsforeningen for
hjerte- og lungesyke**Tlf: +47 22 79 90 00
Faks: +47 22 22 50 37Besøksadresse:
Storgata 33 A, 6. etasje.
0184 OsloPostadresse:
Pb 8768 Youngstorget
0028 Oslopost@lhl.no
www.lhl.noOrganisasjonsnummer:
940 190 738Bankkonto:
8200 02 33311**Kulturdepartementet**Postboks 8030, sentrum
0030 Oslo

Vår ref : Frode Jahren

Deres ref :

Dato : 26. november 2015

**Høringssvar,
utredning av konsekvenser ved en mulig lisensordning for pengespill**

LHL (Landsforeningen for hjerte- og lungesyke) avgir med dette høring til nevnte forespurte problemstilling.

Som ett av medlemmene i sammenslutningen 10-H stiller vi oss uten forbehold bak den felles høring denne grupperingen har innlevert. Vi ønsker samtidig å utdype enkelte av spørsmålene og avgir også derfor denne, vår egen høring.

Innledende kommentar:

Inntektene fra lotterier og pengespill har i flere tiår hatt en avgjørende betydning for det relativt omfattende helsetilbud som LHL i dag driver til glede for svært mange med ulike hjerte-, kar- og lungesykdommer. Som frivillig, medlemsstyrt interesse- og pasientorganisasjon har det vært en tydelig og åpen strategi for LHL å komplettere og supplere det offentlige tilbud til våre pasientgrupper. Det har derfor vært avgjørende for vår organisasjon å lojalt bidra til styrking av nettopp dette tilbudet. Samtidig har det vært viktig å etablere komplementære tilbud som sikrer pasienten optimal behandling og rehabilitering. Vi kan ikke forestille oss en tilnærmet så omfattende virksomhet, om det ikke hadde vært for de nevnte lotteri- og pengespillinntektene.

Innledende kommentar til stor usikkerhet i flere tiår:

Siden slutten av 2001 har det fra sentralpolitisk hold blitt foretatt en rekke utredninger, omlegginger, overtagelser og samtidig blitt varslet en rekke større grep. Som en aktør med relativt omfattende aktivitet både innenfor lotteri, pengespill og bingo har de siste 14-15 årene medført en tilnærmet kontinuerlig usikkerhet og sviktende forutsigbarhet. Utfordringene som privat, ideell tilbyder av lotteri startet ved NTs etablering av Lotto på slutten av 1980-tallet. Nærmest over natten falt det private skrapeloddmarkedet som en stein. Et marked vi møysommelig hadde bygget opp over flere tiår. Siste halvdel av 1990-tallet ble en svært krevende og turbulent periode innenfor det nye automatmarkedet som noen av organisasjonene da hadde maktet å bygge opp. Dette endte med regjeringens forslag høsten 2002 om full overtagelse av hele automat-markedet. Noe som ble realisert fra og med 1.juli 2007. I 2001 startet de ti største aktørene innen

gevinstautomatmarkedet samarbeide gjennom sammenslutningen 10-H. Dette for å kunne stå sterkere sammen i utvikling og implementering av nye lotteri- og spillkonsepter og ikke minst kunne opptre samlet og konsistent overfor de politiske myndigheter. Denne sammenslutning vil vi påstå har vært en særdeles konstruktiv og viktig aktør for blant annet dialogen med regulerende og lovgivende myndigheter.

10-H og noen enkeltorganisasjoner forsøkte i nevnte periode å igangsette relativt store, nye lotterikonsepter, uten å lykkes. Eksempler på dette er det nettbaserte pengespillet Tivoli, lotteriet Yes og nå sist Nabolotteriet. De to første fikk begge en kort levetid og måtte gis opp fortrinnsvis på grunn av manglende attraktivitet hos spillerne. Dette da rammene som ble gitt, i ettertid helt entydig må kunne karakteriseres som tilnærmet håpløse og uten tilstrekkelig konkurransekraft – noe vi som aktører kontinuerlig påpekte før etableringen og under driften. I dag ser vi betydelige utfordringer med Nabolotteriet, selv om dette nå driftes fra NT. Hensikten med denne korte historiske fremstillingen er kun å vise hvor mye usikkerhet som er har vært i pengespillmarkedet over lengre tid.

Hva vi er bekymret for i forhold til den herværende høring er blant annet en allokering av inntekter fra pengespill fra overskuddsandel til formålsmottagere til å bli skatter og avgifter til statskassen.

Vi vil samtidig uttrykke vår tilslutning til dagens enerettsmodell og dens åpenbare kvaliteter i kampen mot uønsket spillatferd.

Vi vil også presisere at forutsigbarhet og trygghet for frie inntekter fra pengespill vil være av svært stor betydning for virksomheten vår også i fremtiden – noe vi håper de mange sammenfallende prosesser omkring pengespill nå vil føre til.

Spørsmål 1:

Hvilket nivå av ansvarlighet vurderer høringsinstansene at man bør ta sikte mot i en framtidig norsk pengespillmodell?

Vi anser det udiskutabelt at man bør videreføre det sikkerhetsregimet som nå er etablert i regi av Norsk Tipping. Vi vurderer de redskapene som Norsk Tipping anvender for å overvåke spillatferd og for å kunne foreta korrigerende handlinger ved oppdagelse av indikasjoner til uønsket spillatferd som svært tilfredsstillende.

Vår mening er at dagens standard for ansvarlighet derfor bør være et minimumsnivå for en framtidig norsk pengespillmodell.

Spørsmål 2:

Hvilket beskyttelsesnivå anser høringsinstansene at vil være mulig å etablere under en lisensmodell?

Slik spillmarkedet i dag er organisert, med blant annet et meget kompetent og årvåkent Lotteritilsyn tør vi forvente at dagens beskyttelsesnivå er mulig å videreføre også ved innføring av en eventuell lisensordning. Dette forutsetter naturlig vis fortsatt årvåken overvåkning av spillmarkedet og rask og kontant inngripen ved enhver eventuell overtredelse. ”Riset bak speilet” vil hele tiden være bortfall av lisensen og således innebære en betydelig motivasjon fra aktørene til å bedrive sin virksomhet innenfor de vedtatte rammer, for slik å trygge virksomheten og sine investeringer.

Spørsmål 3:

Hvordan vurderer høringsinstansene at frivilligheten kan sikres inntekter fra pengespill under en lisensordning, sammenliknet med dagens enerettsmodell hvor Norsk Tippings overskudd går direkte til formålene?

Vi ser en åpenbar bekymring i at lisensordningen til en viss grad vil levere bidrag til fellesskapet i form av skatter og avgifter til statskassen mer enn direkte gjennom overskudd til formålene. Slik sett virker lisensordningen, slik den er beskrevet i prospektene, mindre attraktiv for formålsmottagerne enn dagens ordning hvor formålenes andel overføres formålene direkte fra selskapets overskudd etter fratrunkne driftskostnader

Spørsmål 4:

Ved en videreføring av enerettsmodellen som reguleringsmodell, hvilke tiltak mener høringsinstansene bør gjennomføres for å sikre at nivået på spilleproblemer fortsatt holdes lavt, og at Norsk Tipping lykkes i å kanalisere spillere til regulerte spill?

Vi mener de instrumentene som er etablert i regi av Norsk Tipping i dag for å begrense problematisk spillatferd må ansees tilfredsstillende og svært hensiktsmessige. Imidlertid er vi bekymret for konkurransen fra utenlandske pengespill som markedsføres stadig mer aggressivt overfor det norske publikum. Eneste farbare vei for å forebygge problematisk spillatferd blant norske kunder hos utenlandske pengespilloperatører er sannsynligvis innføring av IP-blokking av ulovlige utenlandske pengespill.

Spørsmål 5:

Hvordan vurderer høringsinstansene slike gjennomgripende ansvarlighetsverktøy?

Vi anser en eventuell innføring av IP-blokking som sannsynlig vis eneste måten å forebygge problematisk spillatferd. Hva gjelder enkelthetene og lovligheten ved etablering av et slikt virkemiddel viser vi til Hamarutvalgets fremlagte rapport.

Spørsmål 6:

Er det praktisk mulig å innføre slike verktøy i en lisensordning?

Å besvare dette spørsmål anser vi å ligge langt utenfor vår kompetanse, men viser også her til Hamarutvalgets fremlagte rapport.

Spørsmål 7:

Vil en lisensordning med gjennomgripende ansvarlighetsverktøy slik Lotteritilsynet beskriver være attraktiv for mulige søkere av lisens?

Dette anser vi å være et spørsmål kun potensielle lisensinnehavere kan besvare.

Spørsmål 8:

Hvilke konkrete tiltak mener høringsinstansene eventuelt ikke vil være mulig eller ønskelig å gjennomføre under en lisensmodell?

I tråd med våre tidligere svar anser vi ethvert tiltak som enten kan medføre økt fare for problematisk spillatferd eller redusert andel til formålstagerne som ikke ønskelige.

Spørsmål 9:

Hvilke utfordringer vurderer høringsinstansene vil oppstå?

En av de store utfordringer en lisensordning vil medføre er konkurransen med Norsk Tipping. En annen utfordring er, slik vi allerede har påpekt, at en lisensordning vil stille store krav til myndighetenes evne til å overvåke og håndheve lovverket som regulerer pengespill samt agere kontant og raskt ved eventuelle overtredelser. En siste utfordring er den eventuelle interessekonflikten mellom overskudd fra spillomsetningen til formålsmottagerne versus skatter og avgifter til statskassen.

Spørsmål 10:

Hvordan vurderer høringsinstansene denne problemstillingen?

Vi viser her til våre betraktninger ovenfor.

Spørsmål 11:

Hvordan vurderer høringsinstansene den praktiske gjennomførbarheten og ønskeligheten av å innføre slike tiltak for å stenge uregulerte aktører ute fra det norske pengespillmarkedet?

Vi anser første del av spørsmålet å ligge utenfor vår kompetanse. Hva angår spørsmålets andre del, henviser vi til vårt svar under spørsmål 4.

Spørsmål 12:

Lotteritilsynet skisserer tre ulike former for blokkering av nettsidene: blokkering av IP-adresser, blokkering av DNS-adresser og DPI-basert blokkering. Hvordan vurderer høringsinstansene disse ulike formene for blokkering som tiltak for å beskytte det norske regulerte markedet?

Vi anser dette å ligge helt i ytterkant av hva vi har forutsetninger for å kunne gi en kompetent vurdering. Vi synes dog Hamarutvalgets forslag om IP-blokkering kan være mest hensiktsmessig og effektiv. Dette også med referanse til en rekke andre EU-land.

Vennlig hilsen

Frode Jahren
Generalsekretær